

Az Europäischer Hilfsfonds

A Magyar Katolikus Lexikon III. kötetében (Szt. István Társulat, Budapest 1997) a 412. oldalon Európai Segélyalap címmel ezt találjuk: „Europäischer Hilfsfonds 1972. I. 1. 1995 XII. 31. Kelet-Európa országainak anyagi támogatására alakult szervezet. Az 1956-ban alakult bécsi Karitás (Paulai Imre Károly OPraem) 1970. I.: Kat. Hilfswerk Büro Wien folytatta munkáját. 1971: a Kat. Hilfswerk római és bécsi irodája és az osztrák püspöki kar Europäischer Hilfswerk Österreich néven már korábban működő külföldi Karitás szerve 1972. I. 1. Europäischer Hilfsfonds néven egyesült. Igazgatója Valentiny Géza volt. Feladatkörét 1996. I.: a németországi Renovabis szervezet vette át.

Ez az ismertetés helyreigazításra és magyarázatra szorul, melyet P. ANDRÁS Imre SJ 70. születésnapjára szívesen vállalok, hiszen néha neki is sikerült támogatást szerezni az általa vezetett Magyar Egyházszociológiai Intézetnek, és kedves, megnyerő egyéniségének tisztelői közé sorolom magamat.

Vitán kívül áll, hogy az Europäischer Hilfsfonds gyökerei az 1956-os magyarországi forradalomban találhatók. A sajtó 1956. okt. 23-án és 24-én értesítette a nyugati társadalmat a magyarországi forradalomról. A szabadságharcosok már 24-én segítséget kértek, különösen a sebesültekre való tekintettel. Az Osztrák Karitás és a szomszédos országok azonnal reagáltak. Mons. Pfeiffer, az Osztrák Karitás vezetője táviratot küldött a Nemzetközi Karitásnak Rómába: „Az Osztrák Püspök kezdeményezésére segélyeket készítünk a magyarországi események áldozatainak, kérjük a Nemzetközi Karitás segítségét.” Egy azonnal összehívott megbeszélésen Rómában elhatározták, hogy Bécs lesz az a hely, ahol a Magyarországnak szánt segélyeket központilag irányítják.

Az október 28-án történő utcai harcok végleg kinyitották a világ szemét, milyen nagy horderejű a magyar forradalom, és milyen tragikus helyzetben van a magyarság. Mivel az oroszok egyelőre visszavonultak, és a határokat a forradalmi egységek ellenőrizték, könnyű volt a Karitás segélyeit az országba szállítani. „Bécsből, Burgenlandból, Grazból a Karitás-konvojok részint Győrbe, részint Budapestre élelmiszert és orvosságokat szállítanak.” (Intercaritas 1956. nov. 1.)

Október 31-én Mindszenty bíboros, akit közben kiszabadítottak, táviratban fordult segítségért a Katolikus Egyház püspökeihez: „Mivel a szükség és a szegénység igen nagy, kérem valamennyi püspökét Egyházunknak, hívják fel híveik figyelmét a tevékeny szeretet gyakorlására, és adományaikat adják a Magyar Katolikus Karitásnak.” (Intercaritas 1956 nov.)

Mons. Ferdinando Baldelli, a Nemzetközi Karitás elnöke, és Carlo Bayer, annak főtitkára, Mindszenty bíboros kérését igencsak szívükre vették, és körtáviratban kérték a segítség meggyorsítását. 1956. nov. 2-án Bécsbe repültek, hogy ott a különböző segélyszervekkel és a Karitás szervezeteivel megbeszélést folytassanak, hiszen a magyarországi helyzet napról-napra változott. „Bécsből felszállt repülőgépek, melyek az elmúlt két napban vérplazmát és tetanusz szérumot szállítottak a budapesti kórházakba, most nem kaptak engedélyt a leszállásra, és rakományukkal visszafordultak ... Délután visszatértek az utolsó teherautók is, melyeket 15 km-re a nyugati határtól

orosz páncélosok bekerítettek, és az adományok átadását lehetetlenné tették.” (Intercaritas 1956 nov.)

November 4-én, amikor az orosz páncélosok a magyar szabadságharcot vérbe fojtották, a segítség más formát öltött. Már e nap délelőttjén közel 10000 ember érkezett a burgenlandi, alsóausztriai, stájerországi határra. November 5-én Mons. Baldelli és Carlo Bayer meglátogatták Traiskirchenben a gyűjtőtábor. Ezt és a többit hihetetlen gyorsan rendezték be az Osztrák Karitás és Kismarton (Eisenstadt) segítségével. Több épületet az 1955-ben kivonult orosz csapatok használtak lakóhelyül, és most még üresen álltak, eléggé siralmas állapotban.

Mivel a menekültek tovább özönlöttek, a Nemzetközi Karitás vezetői (Baldelli, Bayer) további lépéseket beszéltek meg az Osztrák Karitás és a Vörös Kereszt vezetőivel (Mons. Pfeiffer, Unger). Mivel a Nemzetközi Karitás vezetői nem maradhattak tovább, Carlo Bayer kereste a lehetőséget arra, hogy egy delegatúrát állítson fel Bécsben. Mivel olyan gyorsan nem talált megfelelő helyiséget, a Votivkirche melletti Hotel Reginában tárgyaltak. A kommunista médiák nyomban reagáltak erre, és a Hotel Reginát a „Vatikán kémközpontjává” nevezték ki – írja jelentésében Bartholomäus Rester, Carlo Bayer egy régi bizalmasa a passauai Karitásnál.

Gyors változást jelentett, amikor a magyar egyházi köröknek sikerült Paulai Imre Károly premontrei atyát a koordináció élére állítani. Dr. Endrei Mihály mutatta be őt Bécsben, mint az Actio Catholica Hungarica képviselőjét. Talán meglepő, de nem ismeretlen, hogy még a Karitás berkeiben is előfordul az elsőbbségért való küzdelem és az ehhez szükséges anyagi javak biztosítása. Ki legyen a főnök a segítség terén: a Nemzetközi Karitás, az Osztrák Karitás, a Bécsi Karitás vagy az Actio Catholica Hungarica? Hová, melyik számlára irányítsák a segélyek átutalását? Erről persze nincsenek dokumentumok, de számos világos célzást tartalmaznak a még fennmaradt levelezések és jegyzőkönyvek. 1957. január 3-án volt egy találkozó a Caritas Internationalis Delegation Wien (A-1090, Währingerstrasse 22.) időközben megnyitott hivatalos helyiségében. Jelen voltak: Pater Viti M. Lorenzi, a Caritas Internationalis Delegation Wien vezetője, P. Paulai Károly, az Actio Catholica Hungarica delegátusa, Mons. Leopold Ungar, a Bécsi Karitás direktora és a kismartoni határozat szerint egyben az Osztrák Karitás magyarországi segélyezésének megbízottja és irányítója. A következőket határozták el:

1.) Alle vom Ausland kommenden Geldspenden werden in Zukunft auf ein Konto überwiesen. Die bei der Besprechung anwesenden Personen verpflichten sich, die Aufteilung und Weiterleitung der Geldspenden zu übernehmen.

2.) Im Falle, dass der Delegierte der ungarischen Actio Catholica sich um Geld und Sachspenden an die Caritas-Wien wendet, erbittet der Director der Wiener Caritas um rechtzeitige Benachrichtigung über die Bedürfnisse der ungarischen Kath. Aktion und verpflichtet sich, die erforderlichen Mittel im Rahmen des Möglichen zur Verfügung zu stellen.

3.) Geldsammlungen werden von nun an im Namen der Caritas Internationalis und Action Catholica im vollen gegenseitigen Einverständnis der drei Delegierten gemacht.

Paulai atya rögtön látta a határozatok hátrányát a gyors és folyamatos segélyezés megvalósítására és a pénzadományok egyedül csak a magyarországi helyzet enyhítésére való felhasználására nézve. Ezért 1957. január 10-én latinul írt levélben Baldellihez, a Nemzetközi Karitás főnökéhez fordult, melyben kéri függetlenségének és egyedüli joghatóságának elismerését, hiszen Endrey püspök úr a Magyar Katolikus Akció nevében őt hatalmazta fel és bízta meg a külföldi országokban való gyűjtéssel és az adományok szétosztásával. Ez azzal jár, hogy a külföldi országok képviselőivel

beszélhessen, levelezhessen. Úgy látszik, ebben akadályozták a szervezett Osztrák Karitászi szervezetei. Leginkább is a Bécsi Karitászi, mert az említett levélben írja: „accusatus sum de injuria erga jus et competentiam Directoris „Caritatis Vindobonensis” quod neque feci, neque volui.”

Tulajdonképpen Carlo Bayer érdeme, hogy Paulai atya idővel képviselője lett a Caritas Internationalisnak Bécsben, és hogy továbbra is fennmaradt az „Ungarnhilfe”. A huzavona ezen a téren tartós volt. Carlo Bayer Rómából írt levelében 1957. febr. 22-én bátorítja Paulai atyát: „Mir scheint für unsere Arbeit von Seiten der Caritas Internationalis in Wien dies das einzig Wichtige: Ihnen dort die Arbeit zu ermöglichen und die Hilfe nach Ungarn nicht abreißen zu lassen, alle übrigen Prestige-Fragen kann man getrost der Zeit und dem Herrgott überlassen.” A levél utolsó bekezdése bizonyítja, hogy Baldelli és Carlo Bayer között is nézeteltérések voltak a bécsi delegatúrával kapcsolatban. Carlo Bayer azonban Paulai atya terveit és munkáját támogatta és nem a politikai befolyások alatt álló többiekét.

1957 áprilisában Baldelli finoman, de egyértelműen figyelmezteti Paulai atyát, most már abba kellene hagyni a magyarok segítségét (Baldelli levele 1957. ápr. 8.). Az osztrák tartományok Karitászi igazgatói, Dellepiave nuntius a segélyek további küldése mellett voltak. 1957 Húsvétján néhány napot töltött Endrey püspök úr Bécsben, és beszélt az Osztrák Karitászi direktoraival, P. Werenfried van Straaten-nal és László püspök úrral. A segélyezés továbbra is folyamatban marad. Ám nemcsak hatáskörök, személyi kérdések és a segélyezés formái stb. témák foglalkoztatták a Karitászt. Ezen felül óriási munkával közel 200.000 embert kellett fogadniuk, ellátniuk, vigasztalniuk, akik hazájukat elhagyva a bizonytalan jövő felé néztek.

Paulai atya a segélyezés megkezdésétől 1957. június 30-ig következő adatokat közli: Élelmiszer: 691.661 kg; Ruha: 1.739.878 kg; Orvosság: 26.097 kg; Papiros: 37.766 kg; Szappan: 24.891 kg; Edények: 300 kg; Szén: 323 tonna; Autó: 5; Teherautó: 5; Kis-teherautó: 6; Motor: 7.

Figyelembe véve a további segélyek mennyiségét, a precedenciák, jogkörök és személyi képviseletek presztízskérdéseit, a még meglévő levelezésből (a cikk írójának privát archívuma) megállapítható, hogy Paulai Károly atya odaadásának, harcának, ügyes alkalmazkodásának köszönhető, hogy a Caritas Internationalis Delegation Wien „Ungarnhilfe” néven ismert segítőszervezete, röviden Karitászi egészen 1971-ig számtalan segítséget nyújthatott Magyarországnak. Ez nem lett volna lehetséges, ha Paulai atya mögött nem állt volna egy Peter Werenfried van Straaten (Ostpriesterhilfe), egy Teusch prelátus (Köln), egy Bartholomäus Rester (Passau), néhány osztrák tartományi Karitászi direktora, egy László püspök (Eisenstadt/Kismarton), de főleg egy Carlo Bayer. Az ő életútja és műve előtt illő néhány bekezdéssel tisztelni.

Carlo Bayer fénykorának nyitánya a Caritas Internationalis bécsi delegációjának megszervezése (1956/57) és fenntartása egészen 1971-ig. Ez teljesedett ki abban, amikor is megszervezte a Kelet- és Dél-Európának megsegítésére alapított Europäischer Hilfsfonds-ot (1971-77).

1970-ben a Nemzetközi Karitászi munkatársainak közleményében (Intercaritas január-március 1970/13) ezt olvashatjuk: „a Joint Church Aid ('Különböző Egyházak Egyesülete Biafráért') 22 hónapon át San Tomé-ből 4 millió embert látott el élelmiszerekkel, orvossággal, tartózkodási lehetőséggel, klinikai berendezéssel 116 millió márka értékben. A légi hídon 5210 bevetéssel 60.000 tonna árut szállítottak. Veszteségek: 122 biafrai, 35 európai és amerikai munkatárs, közöttük 17 pilóta adta életét. 8 repülőgépet elvesztett.”

Ez volt a világ első nagyszabású ökumenikus karitatív bevetése Nigéria és Biafra konfliktusában. Vezető szerepet a Nemzetközi Karitászt, élén Carlo Bayer kapott. Vae victis! Biafra veszített, és azok, akik az ő oldalukon álltak, megérezték a győzők megtorlását. Legjobban Carlo Bayer.

1968. november 26-án a központi kormány Lagosban azzal rágalmazta a katolikus Egyházat és a Karitászt, hogy az ibókat támogatja Nigéria ellen, mert ezek jórészt katolikusok. Pénzt kapnak a fegyvervételhez, és zsoldosokat szállítanak az országba. Carlo Bayer mint a Caritas Internationalis főtitkára azonnal cáfolta ezen állításokat. Am aliquid semper haeret, még évek múlva is foglalkozott a témával a német „Spiegel” magazin.

Egyházi részről a francia Jean Rodhain, a Caritas Internationalis elnöke és az olasz Giovanni Benelli a vatikáni államtitkárság helyettes államtitkára vállalták Carlo Bayer félreállítását. Döpfner bíboros ugyan Carlo Bayer mellé állt, és a Német Egyházmegyéek nevében folyósított adományokat elkülönítette a Caritas Internationalis kontóiról. Tervbe vette, hogy Carlo Bayer vezetésével Rómában „Katholisches Hilfswerk Rom” állít fel. E szervezet a kommunista uralom alatt szenvedő egyházakat támogatta volna. E tervet megghiúsította Carlo Bayer Rómából való kiutasítása. Így lett Bécs elkövetkezendő munkásságának székhelyévé. (Az egész Biafra-konfliktusról, Carlo Bayer életéről részletesen dokumentálva olvashatunk Christian Heidrich könyvében: Carlo Bayer, ein Römer aus Schlesien und Pionier der Caritas Internationalis – Arbeiten zur schlesischen Kirchengeschichte, Band 6, Jan Thorbecke Verlag Sigmaringen, 1992.)

Döpfner bíboros néhány hónapon át 1970-ben és 71-ben megpróbálta Carlo Bayer Rómában való maradását elérni. 1970. november 3-án írt Benellinek, és amellett érvelt, hogy Carlo Bayernek ne kelljen elhagynia Rómát, amit Benelli gyakorta szorgalmazott. Döpfner bíboros írja: Róma a legalkalmasabb hely, ahol Bayer a lengyel, a cseh, a román, a horvát, a szlovén, a bolgár püspökökkel és egyházi vezetőkkel találkozhat. Több akcióba az Ostpriersterhilfe is besegít, ennek székhelye pedig Róma. Sok ösztöndíjas kispap ügyét, akik a különböző országokból Rómában tanulnak, helyben lehet intézni és megoldani. Világosan kijelenti, hogy a „Katholisches Hilfswerk” anyagi háttere a német egyházak hatáskörébe tartozik. A Caritas Internationalis Bécsben lévő kirendeltségét átveszi a német egyház, és vezetésével továbbra is Paulai atyát bízta meg, aki különösen a magyarországi segélyekkel foglalkozik. Döpfner bíboros személyes fáradozása nem járt eredménnyel. 1971 közepén világos lett, hogy az államtitkárság áldása nélkül nem lehet dolgozni. Carlo Bayernek távoznia kellett Rómából.

Az új megoldás a következő lépésekkel körvonalazódott. 1970 októberében Alois Wagner segédpüspök írja: „Európa különböző országaiból anyagi segítségért hozzánk folyamodnak. Ezeket a kérelmeket az egyes egyházmegyéek püspökeihez továbbítják, akik vagy pozitívan vagy negatívan döntenek. Ez a szokás oda vezet, hogy egyesek többet avagy sokkal többet kapnak, míg mások semmit sem. A segítségre szükség van. Annak módját át kellene gondolni.” Ez nem váratott sokáig magára. 1970 novemberében megalakult a segélyszerv, melyet az Osztrák Püspökök „Europäischer Hilfsfonds der Österreichischen Bischofskonferenz” neveztek. Stefan László kismartoni püspök volt püspökkari referense, és kezdetben 5 millió Schilling állt rendelkezésre. Kb. 10 hónap múlva változás állt be, mégpedig Carlo Bayer római nehézségei miatt.

1971. aug. 30-án az Osztrák és Német Egyház képviselői Bécsben találkoztak, és a „keleti” országok felé irányuló segélyek koordinálásáról tárgyaltak. Német részről jelen volt Forster prelátus, a Német Püspöki Kar titkára, Teusch prelátus, kölni vicarius generalis és Carlo Bayer. Osztrák részről a bécsi Caritas direktora Dr. Leopold Ungar

prelátus és Dr. Alfred Kosteletzky kanonok az Osztrák Püspöki Kar titkára. Az ülés jegyzőkönyvében ezt olvashatjuk: „... az eddigi 'Katholisches Hilfswerk Büro Rom' és 'Katholisches Hilfswerk Büro Wien'-nek, valamint a most alapított 'Europäischer Hilfsfonds der Österreichischen Bischofskonferenz'-nek Bécsi székhellyel történő összevonása okosnak tűnik.” Mindjárt még ezen az ülésen megegyeztek a jelenlevők, hogy Carlo Bayer a segélyezést „Kelet”-Európa felé mind a két Püspökkari Konferencia nevében vezetni fogja. A három egybe integrált „Büro” „Europäischer Hilfsfonds” néven működik. A Német Püspöki Kar hivatalosan 1971. okt. 7-én hatalmazta fel Carlo Bayert az ügyek intézésével.

1971. szept. 24-én meghalt Paulai atya. Dokumentumokkal nem bizonyítható, de szíve szakadt meg, mikor azt a levelet olvasta, melyben azt közölték vele, hogy az Europäischer Hilfsfonds országok, és nem nemzetiségek szerint lesz felosztva. Ez azt jelentette, hogy ő sem az erdélyi, sem a felvidéki, sem a délvidéki magyarokért nem tehet annyit, mint eddig, mert ők Romániához, Szlovákiához és Jugoszláviához lesznek csatolva. Egyik munkatársa, aki a kórházban felkereste, az erről szóló levelet találta kezében. Belépte előtt Paulai atya meghalt. Ez nagy megdöbbenést keltett, hiszen betegsége természete nem indokolta a tragédiát. Isten jutalmazza meg munkásságáért!

Paulai atya halálával a bécsi részleg vezető nélkül maradt. Carlo Bayer kérte Mons. Dr. Ádám Györgyöt, hívjon össze magyar papokat, akik Paulai atya utódját kiválasztják. Mons. Ádám Carlo Bayernek írt levelében (1971. okt. 6.) közli, hogy a bizottság Valentiny Géza személyében egyezett meg. (A bizottság tagjai voltak: Mons. Dr. Gianone Egon, Dr. Demel Iván, Mácsadi István, Pater Szőke János SDB, Mons. Mester István, P. Muzslay István S.J, Mons. Dr. Ádám György). 1971. nov. 10-én közölte Carlo Bayer Valentinyvel, hogy okt. 26-án a Német Püspöki Kar és az Ostpriesterhilfe közös megbeszélésén Mons. Ádám javaslatát elfogadták, és a voralbergi püspöknek (Wechner) írt levelében kéri elbocsátását, egyelőre 6 hónapi próbaidőre, s végérvényesen – ha megfelel – 1972 júliusától. 1972. január 1-jén lépett szolgálatba Valentiny Géza, és munkatárs maradt egészen 1995-ig, az Europäischer Hilfsfonds feloszlataáig. Pater Tonko Bernhard halála után, 1992-től az Osztrák Püspöki Kar megbízásából helyettes vezetőjeként dolgozott.

Carlo Bayer Bécsbe költöztével, az Europäischer Hilfsfonds megalapításával nagyot lendült a „keleti” országokba irányuló egyházi támogatás. Egyrészt Carlo Bayer személyes kapcsolata, melyeket már római tartózkodása idején kiépített, másrészt a Német Püspöki Kar anyagi támogatása megemelésével lehetővé vált, hogy az Europäischer Hilfsfonds „nem csupán hídfő volt Bécsben, hanem híd” lett. Így hangzott el a Bajor Rádió egyik adásában 1974. dec. 23-án. König bíboros, aki 1956 óta Bécs érseke volt, Bécset tette meg a keleti és nyugati országok egyházi férfiainak és a civil értelmiség találkozó helyévé. A bíboros szellemi irányítása biztos hátteret nyújtott az Europäischer Hilfsfonds munkásságához. Egy helyen a bíboros így fogalmazott: „A kommunizmus azt a nézetet hangsúlyozza, hogy közte és a vallás között nincs koegzisztencia. A keresztények viszont kénytelenek együtt élni a kommunizmussal, ha nézeteltérésekben is. Számukra ez nem elfogadható, nekik nem kellemes, de ez nem változtat a tényeken. Mi csak segíteni tudunk, hogy az ilyen helyzetben egyáltalán élni lehessen. A létért, a szellemi levegőért, a nyomás enyhítéséért keressük kapcsolatainkat.” Országról országra különböző volt a nyomás az Egyház életére, s így különböző volt az országokba irányuló támogatás is. Carlo Bayer ennek koordinálásához kiváló érzékkel és diplomáciai ügyességgel rendelkezett.

Korai halála 1977. január 16-án félbeszakította hídépítő szerepét, és a jövő reményét ködös kilátástalansággá változtatta. Frank Miklós, aki életét, munkásságát igen jól

ismerte, így írt megemlékezésében: „A Caritas-munka szakszerű felkészültség nélkül luxus, amit a mai időben nem engedhetünk meg. De éppen emiatt fenyegeti egy másik veszély: a bürokrácia, mely öli a lelket, és iratok tologatásával alacsonyítja a keresztény szeretetet. A két komponens – szaktudás, mentesítve a bürokratikus eljárásoktól – volt jellemző Carlo Bayer munkásságára és eredményességének kulcsa. De ugyanakkor ez a magyarázata veszteségeinek is.”

Carlo Bayer utódaként átmenetileg a kölni Herbert Michel prelátus lett megbízva. Ő íratott a kölni érsekkel – Höffner bíborossal – egy levelet König bíborosnak, melyben az Europäischer Hilfsfonds-nál sok más nemzetiségű alkalmazott ellen szót emelt, és kevesellte az osztrák alkalmazottak számát. Lényegében a magyar alkalmazottak ellen irányult a levél, ha nem is mondta ki világosan. König bíboros átadta a levelet Jachim helynöknek, aki tárgyalt róla Valentinyvel. Megállapodtak: jobb, ha nem is bolygatjuk a kérdést. Űgyis csak egy osztrák alkalmazott sugallatára íródott a két oladalas levél.

Két évig vezette az Europäischer Hilfsfonds-ot Mons. Gerhard Specht Paderbornból. Elgondolásai nem keltettek nagy örömet, hiszen az intézmény caritativ-szociális (orvosságok, ruhák, orvosi segédeszközök, betegkocsik, könyvek stb.) részlegét fel akarta számolni. Csak építésre és motorizáció segítségére akarta szűkíteni a tevékenységet.

1979 augusztusában Wilhelm Reitzer, az Eichstätt-i Egyházmegye gazdasági vezetője vette át az Europäischer Hilfsfonds vezetését. Nyolc éves működése ismét áldásossá tette az Europäischer Hilfsfonds létezését. Fáradhatatlanul utazott minden országba, ahová az Europäischer Hilfsfonds segítségét kérték. Alapelve volt, amit Carlo Bayer örökségeként kaptunk, hogy gyorsan és bürokrácia mentesen segítsünk. Igen sok tanunk van a különböző országokban, hogy ez lendületet, bizakodást, reményt, együttérző testvériséget élményét ajándékozta számos helyen.

1987. nov. 1-jén, miután Wilhelm Reitzer 70 évesen nyugdíjba ment, Mons. Hubert Wilschowitz vette át az Europäischer Hilfsfonds vezetését. Csehszlovákiából kitelepített német család sarja, a regensburgi Egyházmegye papja. Évekig Isztambulban és Athénban volt a németajkú katolikusok plébánosa. Nyolc éves működése végén megszünt az Europäischer Hilfsfonds, és örökségét a Renovábis vette át.

Bécs ideális helye volt az Europäischer Hilfsfondsnak. A volt monarchia területén élők szívesen jöttek Bécsbe, de mások is. A 375 éve Bécsben működő magyar szeminárium, a Pázmáneum szimbolikusan fogadta magába ez intézmény irodáit. Ugyancsak az egyes országok papi képviselői, az egész intézmény vezetői gyökerükben mind Közép-Kelet Európából származtak. Itt megértésre, testvériségre és segítésre találtak valamennyien — félelem nélkül beszélhettek terveikről.

Huszonöt éven keresztül sok öröm, nehézség, néha a helyi adottságok miatt támadt keserűség kísérte az Europäischer Hilfsfonds munkásságát, ám jó hallani, hogy kár, hogy megszűnt. Az Europäischer Hilfsfonds a következő országokban segített: Albánia, Balti Államok, Bulgária, Csehország, Görögország, GUS Államok, a volt Jugoszlávia valamennyi országában, Lengyelország, Magyarország, Málta, Portugália, Románia, Szlovákia, Törökország. Összesen 143 római katolikus és 17 görög katolikus egyházmegye.

Miben segített? Szemináriumok, iskolák, képzés, templomépítés, templomfelújítás, plébániák, öregotthonok, személyi segítés, intenciók, beteggondozás, orvosság, ruha, könyvek, folyóiratok, autók, orgonák, fűtés berendezések stb. 25 év alatt kereken 700 millió német márka került felosztásra, ebből Magyarországnak közel 80 millió jutott.